

خیلواکی

استقلال

www.esteqtaal.net

دوشنبه ۱۳ جون ۲۰۲۲

فریده نوری

افغانستان

باز هم پناهگاه امن برای جهاد جهانی

نویسنده: Dr. A ; GIUSTOZZI

مترجم: فریده نوری

در ترکیب اولین کابینه طالبان، سوالاتی خلق می شود در مورد این که احتمالاً افغانستان دوباره به یک پایگاه القاعده تبدیل خواهد شد؟

داشتن پناهگاه امن برای جهادست های جهان، با تبلیغ و حملات شان بالای غرب از هم فرق دارد. در چوکات موافقه دوحه طالبان فقط تعهد نمودند که حمله از خاک افغانستان را به دیگر کشور ها مانع می شوند، اما تعهد ننمودند که ارتباطات خود را با دیگر گروه های جهادست خارجی قطع می نمایند، و همچنان هیچ نوع تعهدی در مورد اینکه جهادست های خارجی را از افغانستان بیرون می رانند، نکردند.

اداره رئیس جمهور آنوقت امریکا دونالد ترمپ (Donald Trump) در حقیقت با موافقه این معاهده این موضوع را قبول کردند، و طالبان با دیگر گروه های جهادی بعد از معاهده دوحه با گفت و گو ها به یک موافقه جدید رسیدند.

بر حسب منابع طالبان، سه گروه جهادست های خارجی (لشکر طیبیه، لشکر جنگوی و تحریک اسلامیست های ازبکستان) قبول نمودند که تحت کنترل مطلق طالبان باشند، تحرکات شان محدود و بر علیه دیگر کشور ها فعالیت های شان ممنوع قرار داده شد.

گروه های دیگر که تعداد اعضای شان بیشتر بودند از امضاء این نوع قرار داد ابا و ورزیدند و شروع به گفت و گو های طولانی نمودند و به این ترتیب می خواستند وقت کمایی کنند.

در بین این گروه ها گروه القاعده و تحریک طالبان پاکستان (TTP) از جمله گروه های مهم و برجسته می باشند.

ارتباطات بین طالبان و اداره ترمپ در تابستان سال ۲۰۲۰ خراب گردید زیرا طالبان منتظر تائید تخلیه و خروج شان به صورت مکمل بودند، به این منظور ادامه هر نوع گفت و گو با اداره ترمپ به تعلیق درآمد. با بوجود آمدن اداره جدید امریکا و انتخاب جو بایدن، گفت و گو ها دوباره از سر گرفته شد، اداره جو بایدن تاریخ یازدهم سپتامبر را، تاریخ خروج مطلق اعلان نمود.

در داخل گروه طالبان شخصیت های مختلف و متنوع مانند گروه حقانی موجود می باشد که با جهادپست های خارجی ارتباطات بسیار نزدیک دارند.

گروه القاعده توافق نامه دوحه را یک موفقیت برای طالبان شمرده و از آن استقبال نمود، اما از آن قسمت موافقه که در آن محدود ساختن فعالیت ها برای جهادپست های خارجی ذکر شده بود بی خبر بود، و از خروج امریکا و سقوط کابل به دست طالبان تجلیل نمود.

القاعده نمی توانست که از این موافقه استقبال نکند، زیرا یک تعدادی زیادی از اعضای القاعده در افغانستان پناه گزین می باشند. اما منابع مختلف در داخل تحریک طالبان، نارضایتی القاعده از این موافقه را تائید کردند.

تلاش واضح طالبان و امریکا برای ساختن یک رابطه کاری بعد از خروج قوا این بود که امریکا به کمک متداوم خود در صورت کنترل تمام افغانستان توسط طالبان ادامه می دهد و این نیز سبب نگرانی و ناراحتی القاعده گردید.

در حقیقت القاعده در ماه های قبل از امضای موافقت نامه بسیار عصبی بود، زیرا قتل مقامات ارشد القاعده در افغانستان رو به افزایش بود، که با قتل حمزه بن لادن در تابستان ۲۰۱۹ شروع و با قتل عصیم عمر (Asim Omar) که رهبر القاعده در شبه قاره هند بود تعقیب گردید.

منابع القاعده و طالبان تائید نمودند که قتل عصیم عمر بسیار بحث برانگیز شد، زیرا وی اندکی قبل از این حادثه به پاکستان سفر کرده بود. از وی دعوت شده بود تا در مجلسی که در موسی قلعه که یک منطقه مطلقاً تحت کنترل طالبان و در ولایت هلمند موقعیت دارد، اشتراک نماید. عصیم به مجلس در داخل افغانستان رضایت نداشت، زیرا وی و رهبران طالبان همه یکجا در پاکستان بودند، اما بالاخره قبول کرد.

یک منبع القاعده گفت که وقتی عصیم داخل افغانستان شد، وی را به بهانه های مختلف معطل نمودند، تا این که یک حمله وی را به قتل رسانید. از این جاست که دوام قتل های مقام های ارشد القاعده با همدستی و همکاری عناصر ارشد طالبان ادعا گردید.

یک منبع قوای امنیتی افغان تائید نمود که آن ها در مورد اعضای القاعده از اعضای طالبان معلومات به دست می آوردند. اعضای القاعده و همچنین دیگر جهادبست های خارجی احساس خطر می نمودند، مخصوصاً بعد از قتل عزیز یلداش (Aziz Yuldash)، یک مقام بلند پایه تحریک اسلامی ازبکستان (MIO) در ماه نوامبر سال ۲۰۲۰، که شاید توسط طالبان به قتل رسیده باشد.

عزیز سه هفته قبل از قتلش جهت اعتراض به موافقت نامه دوحه، تحریک اسلامی ازبکستان را ترک نموده بود، و به یک گروپ رقیب دیگر که شاید امام بخاری جماعات (Imam Bukhari Jamaat) بوده باشد، پیوسته بود.

القاعده و دیگر گروپ های متحد شان امکانات داشتند تا معاهده طالبان - امریکا را مختل نمایند. حضور القاعده در افغانستان واضحاً برای طالبان یک درد سر ایجاد نموده بود. به نظر می رسد که که مشاوران و متخصصان القاعده در سال های ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱ در پهلوی مبارزان طالب حضور داشتند.

امام بخاری جماعات که قبلاً هیچ وقت به صورت واضح حضورش را در پهلوی طالبان اعلان نکرده بود، یک ویدو را به نشر سپرد که در آن ویدو یک عملیات مشترک با طالبان را نشان می داد، به تعقیب آن کوشیدند تا آن را مخفی نمایند.

در حقیقت این تلاش ها شاید در تأخیر امضاء قرارداد دوحه با اداره رئیس جمهور ترمپ نقش داشته بوده باشد و تصمیم آخری به ارتباط خروج عساکر امریکایی برای اداره جو بایدن گذاشته شد. القاعده در صدد این شد که برای حضور جهادبست های خارجی و داشتن آزادی عمل در افغانستان با بعضی از عناصر طالب که به امضاء معاهده مخالف بودند، یک گروپ طرفداران ادامه جهاد را بسازد. زیرا خطر این می رفت که طالبان نه تنها با امریکا، بلکه با روسیه و چین نیز موافقتی را به امضاء برسانند، تمام کوشش القاعده این بود که از این نوع ارتباطات جلوگیری نمایند.

اداره طالبان چنین وانمود می نمایند که می خواهند سیاست محار نمودن جهادبست های خارجی را به پیش برند.

یک منبع طالبان بدخشان تائید نمود که چند روز قبل جهادبست های آسیای مرکزی در نزدیک ولسوالی جُرم بدخشان جمع شده بودند، برای شان امر شد که آماده انتقال در مناطق اختصاصی شان

باشند. و امکان گرفتن اسلحه از نزدشان مورد بررسی قرار گرفت، که باعث حیرت، تأثر و ناباوری شان گردید.

لاکن جهادپست های خارجی که طرفدار جهاد هستند، امیدوار اند که در کابل موفق شوند زیرا شبکه حقانی به صورت بسیار وسیع در کابینه طالبان با داشتن چهار چوکی وزارت منجمله وزارت داخله حضور دارند. و بصورت واضح بالای فعالیت های دولت به دلیل این که کنترول کابل را به دسترس دارند، اثر گذارند.

به همه حال القاعده سرنوشت خود را به نتیجه نا مشخص مبارزات بالای قدرت کابل محول نمی کند. در صورتیکه طالبان را از دست بدهد گزینه های دیگر را آماده می سازد، در ماه های اخیر تحریک طالبان پاکستان را تشویق نمود تا در منطقه لوی پکتیا تحت حفاظت شبکه حقانی مستقر شود.

امروز اعضای سابقه القاعده از وزیرستان به طرف ولایت پکتیا به قرار گفته های منابع محلی بیجا شده اند و یا مستقر شده اند. و این علامه ست که می خواهند آن منطقه را به پناهگاه جدید خود مبدل سازند.